

A fehérvárcsurgói Szent Katalin-templom

2010 október 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarországot eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Fehérvárcsurgó a Bakony és a Vértes hegyvonulatát kettészeli? völgyben, a Móri-víz mentén, Székesfehérvártól 15 kilométerre fekszik. A 2300 lakosú település első emléke az 1844–45-ben gróf Károlyi György által – Ybl Miklós közreműködésével – építtetett klasszicista stílusú kastély; régészeti nevezetessége a kis tóvá duzzasztott Gaja-patak fölötti Várhegyen található tekintélyes nagyságú vaskori földvár. A község világhíres szülőtte Amerigo Tot (Tóth Imre, 1909–1984) szobrászművész, akinek egykori otthona a templomdomb közelében, emléktáblával és magyar zászlóval megjelölve látható.

Csurgó neve 1227-ben tűnik fel először oklevélben, majd szerepel az 1333 és 1335 között készült tizedjegyzékben. A pápai dézsmáösszeírás plébániai egyházát és Lőrinc papját is megnevezi. A középkorban több ízben átépített és bővített templom a török háborúk idején tönkrement, a falut lakói elhagyták. Az 1600-as évek végén visszatelepült csurgóiak a református vallást gyakorolták, s az öreg templomban végezték istentiszteletüket. A protestáns korszaknak a német földrajzi érkezett földbirtokos, Hochburg Katalin grófnő vetett véget, aki – Padányi Bíró Márton veszprémi püspök ösztönzésére – 1748-ban visszafoglalta, majd renováltatta a templomot a katolikusok számára. A főrangú kegyúrhölgy keresztnéve aligha véletlenül ugyanaz, mint a fehérvárcsurgói plébániai egyház újkori védőszentjéé, aki Alexandriai Szent Katalin.

A dombtetőn álló, szentélyével keleti irányba fordított templom építéstörténetét az 1961–62-ben végzett feltárás tisztázta. A kutatást végző Pámer Nóra régész 1981-ben publikált jelentése szerint az első, még a XIII. század második felében készült kis templom hajója a mainál keskenyebb volt, szentélye egyenes záródású. A padlószint alól napvilágra került a kőoltár alapja, mellette néhány csontból esztergált-faragott, olvasóhoz tartozó gyöngyszemmel.

E román kori épületnek előbb az északi oldalához toldottak kis, támpilléres kápolnát (konzervált alapfalai most kívülről láthatók), majd nyugati irányba három méterrel meghosszabbították. Szintén valamikor az 1400-as évek vége táján épült az első torony a nyugati homlokzat elé. A templomot végül évszázadokkal később, 1874-ben alakították át – akkor készült barokk stílusú, órapárkányos új tornya –, és ezzel a bővítéssel nyerte el a mai méretét, valamint a nyolcszög három oldalával záródó neogótikus szentélyét.

A déli hajófalán megfigyelhetjük a napvilágra került, korai csúcsíves formát mutató ablaksort, valamint az eredeti bejárat faragott kőkeretét. A berendezés többnyire a XIX. századból való, kivéve az 1750 körül festett Szent Katalin-főoltárképet, illetve Amerigo Tot Madonna-szobrát (1969), amelynek másodpéldánya a Vatikáni Múzeum állandó kiállításán látható.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD

A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

